

เจาะข้อสอบ

ปี 68

นิติกร [กรมการพัฒนาชุมชน]

เจาะข้อสอบมากกว่า 1,200 ข้อ

เจาะข้อสอบพร้อมคำเฉลยอธิบายอย่างละเอียด

คะแนนเต็ม 200 คะแนน ขอบเขตวิชา ดังนี้

- 4.1 กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการทั่วไป
- 4.2 กฎหมาย ระเบียบ หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในตำแหน่งงานที่สมัคร
- 4.3 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566 - 2570
นโยบาย/แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย นโยบาย/แผนปฏิบัติราชการ/
โครงการ /กิจกรรมสำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน
- 4.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเหตุการณ์ปัจจุบัน

299.-

เจาะข้อสอบ

นิติกร

กรมการพัฒนาชุมชน

ราคา 299.-

คำนำ

ชุดเจาะข้อสอบสำหรับการสอบตำแหน่งนิติกร กรมการพัฒนาชุมชน โดยทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เป็นการเจาะข้อสอบ ทุกเรื่องที่กำหนดในการสอบพร้อมด้วยคำเฉลยอธิบาย โดยได้รวบรวมขึ้นจากประสบการณ์ตรงของคณะทีมของสถาบัน THE BEST CENTER ที่มีประสบการณ์ มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมทั้งนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการสถาบัน
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

1. กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการทั่วไป

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 1
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 25
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 52
- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 71
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 94
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 110
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 132
- ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 157
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 170
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2564 185

2. กฎหมาย ระเบียบ หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในตำแหน่งงานที่สมัคร

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ 201
- ประมวลกฎหมายอาญา 219
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง 231
- ข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2564 253

3. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 267

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566–2570 285
- นโยบาย/แผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย 303
- นโยบาย/แผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมสำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน 309

4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเหตุการณ์ปัจจุบัน 317

☞ ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

1. กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการทั่วไป

• พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. วัตถุประสงค์หลักของ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 คือข้อใด
 - ก. กำหนดเงินเดือนและสวัสดิการรายราชการให้ข้าราชการทุกตำแหน่ง
 - ข. วางกรอบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐตาม “ระบบคุณธรรม” และธรรมาภิบาล
 - ค. จัดตั้งกระทรวงใหม่เพื่อดูแลบุคลากรภาครัฐโดยเฉพาะ
 - ง. วางหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการทั้งหมด

เฉลย: ข

อธิบาย: พ.ร.บ. นี้เป็น “กฎหมายแม่” ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน เน้นยึดระบบคุณธรรม (merit system) ความเสมอภาค โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคุ้มครองความเป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติราชการ มิได้ลงรายละเอียดสวัสดิการหรือจัดซื้อจัดจ้าง

2. “ระบบคุณธรรม (Merit System)” ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย หมายถึงข้อใด
 - ก. คัดเลือก/เลื่อนตำแหน่งตามอายุราชการเป็นสำคัญ
 - ข. คัดเลือก/เลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถ ผลงาน และคุณธรรมเป็นหลัก
 - ค. คัดเลือก/เลื่อนตำแหน่งตามดุลพินิจทางการเมือง
 - ง. คัดเลือก/เลื่อนตำแหน่งตามโควตาภูมิภาค

เฉลย: ข

อธิบาย: ระบบคุณธรรมเน้นการบริหารคนบนฐาน “ความสามารถและผลงาน” ปราศจากอิทธิพลทางการเมืองหรือเส้นสาย เพื่อให้ได้คนเหมาะสมกับงานและเกิดความเป็นธรรมในราชการ

3. องค์กระดบชาติที่กำหนดหน้าที่กำหนดนโยบาย กรอบ และมาตรฐานด้าน ก.พ. คือ
 - ก. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
 - ข. คณะรัฐมนตรี
 - ค. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
 - ง. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

เฉลย: ค

อธิบาย: “ก.พ.” เป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายและมาตรฐาน HR ภาครัฐ (เช่น มาตรฐานตำแหน่ง การสรรหา การเลื่อนเงินเดือน วินัย ฯลฯ) ส่วน “สำนักงาน ก.พ.” เป็นฝ่ายเลขานุการ/ปฏิบัติการของ ก.พ.

4. บทบาทหลักของ “สำนักงาน ก.พ.” คือข้อใด
- วินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์แทนข้าราชการ
 - เป็นฝ่ายเลขานุการ/สนับสนุนทางวิชาการและปฏิบัติการตามมติ ก.พ.
 - ลงโทษทางวินัยแทนส่วนราชการ
 - แต่งตั้งข้าราชการระดับสูงทั้งหมด

เฉลย: ข

อธิบาย: สำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่สนับสนุน ก.พ. ทั้งด้านวิชาการ กฎหมาย ระบบงาน และขับเคลื่อนมาตรฐาน HR ไม่ใช่องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์ (หน้าที่นั้นเป็นของ ก.พ.ค.)

5. “คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)” มีอำนาจหน้าที่เด่นที่สุดคือ
- ออกกฎหมายลำดับรองแทน ก.พ.
 - พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์/ร้องทุกข์ของข้าราชการให้เป็นธรรม
 - แต่งตั้งปลัดกระทรวง
 - อนุมัติงบประมาณแผ่นดิน

เฉลย: ข

อธิบาย: ก.พ.ค. เป็นกลไกคุ้มครองความเป็นธรรมเชิงระบบคุณธรรม รับเรื่องอุทธรณ์/ร้องทุกข์ ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายและเหตุผลของคำสั่งทางวินัย/บริหารด้านบุคคล

6. การจำแนก “ประเภทตำแหน่ง” ในราชการพลเรือนสามัญตามกรอบกฎหมาย/มาตรฐาน ก.พ. โดยหลักมีอะไรบ้าง
- ประเภททั่วไป, ประเภทวิชาการ, ประเภทอำนวยการ, ประเภทบริหาร
 - ประเภทปฏิบัติการ, ประเภทจ่ายตรง, ประเภทสัญญาจ้าง, ประเภทท้องถิ่น
 - ประเภทกฎหมาย, ประเภทบัญชี, ประเภทแพทย์, ประเภทวิศวกร
 - ประเภทนโยบาย, ประเภทปฏิบัติ, ประเภทสนับสนุนเทคนิค

เฉลย: ก

อธิบาย: โครงสร้างตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญแยกเป็น 4 ประเภทใหญ่ตามมาตรฐาน ก.พ. รายละเอียดระดับ (ปฏิบัติการ/ชำนาญการ/เชี่ยวชาญ ฯลฯ) กำหนดในกฎ/ระเบียบที่รองลงมา

7. หลักการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. นี้มากที่สุดคือ
- เน้นอายุราชการและความใกล้ชิดผู้บังคับบัญชา
 - เน้นความรู้ความสามารถตามมาตรฐานตำแหน่งและการแข่งขันที่เป็นธรรม
 - เน้นโควตาพื้นที่และสถาบันการศึกษาที่จบมา
 - เน้นความเห็นชอบของฝ่ายการเมืองเป็นหลัก

เฉลย: ข

อธิบาย: การสรรหาต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ อ้างอิงมาตรฐานตำแหน่ง/สมรรถนะ และแข่งขันอย่างเท่าเทียม ตามระบบคุณธรรม

8. “ทดลองปฏิบัติราชการ” มีสาระสำคัญอย่างไร
- เป็นเพียงพิธีการ ไม่กระทบสถานภาพ
 - เป็นช่วงประเมินความเหมาะสมก่อนยืนยันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
 - ใช้เฉพาะตำแหน่งบริหาร
 - ใช้เฉพาะข้าราชการที่ย้ายข้ามกระทรวง

เฉลย: ข

อธิบาย: ช่วงทดลองราชการเป็นกลไกคัดกรองเชิงคุณภาพ ประเมินสมรรถนะ จริยธรรม และพฤติกรรมการทำงาน ก่อน “ยืนยัน” ให้ดำรงตำแหน่งถาวรตามเกณฑ์ที่กฎหมาย/ก.พ. กำหนด

9. การประเมินผลการปฏิบัติราชการ (Performance) ตามกรอบกฎหมาย ใช้เพื่อ
- ใช้เฉพาะจัดทำรายงานต่อสาธารณะ
 - ใช้ประกอบการเลื่อนเงินเดือน/เลื่อนตำแหน่ง/พัฒนาบุคลากร
 - ใช้เพื่อขึ้นเงินประจำตำแหน่งเท่านั้น
 - ไม่มีผลใดทาง HR

เฉลย: ข

อธิบาย: กฎหมายวางหลักให้การประเมินผลลัพธ์ของงานและสมรรถนะเชื่อมโยงสิทธิประโยชน์ ความก้าวหน้า และการพัฒนา เพื่อจูงใจผลสัมฤทธิ์

10. โทษทางวินัย “ไม่ร้ายแรง” ตามหลัก พ.ร.บ. มีข้อใดต่อไปนี้ (โดยสรุป)
- ภาคทัณฑ์, ตัดเงินเดือน, ลดเงินเดือน
 - ปลดออก, ไล่ออก
 - ภาคทัณฑ์, ปลดออก
 - ตัดเงินเดือน, ไล่ออก

เฉลย: ก

อธิบาย: วินัยไม่ร้ายแรงลงโทษได้ 3 แบบ คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ส่วน “ปลดออก/ไล่ออก” เป็นโทษวินัยร้ายแรง

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับ “ปลดออก” กับ “ไล่ออก”
- เป็นโทษระดับเดียวกัน
 - ไล่ออกหนักกว่าปลดออก และกระทบสิทธิประโยชน์รุนแรงกว่า
 - ปลดออกหนักกว่าไล่ออก
 - ทั้งสองไม่เกี่ยวสิทธิประโยชน์ใด

เฉลย: ข

อธิบาย: โดยหลัก “ไล่ออก” เป็นโทษสูงสุด ฝ่าฝืนร้ายแรงและกระทบสิทธิประโยชน์มากกว่า “ปลดออก” (รายละเอียดผลสิทธิเกี่ยวเนื่องดูตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญและกฎที่เกี่ยวข้อง)

-
12. ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่สำคัญตามกฎหมายด้านวินัยอย่างไร
- เลื่อนตำแหน่งลูกน้องทุกปี
 - ดูแลรักษาวินัย ตักเตือน แก้ไข และดำเนินการเมื่อพบการกระทำผิด
 - ไม่ต้องรับผิดชอบใดเรื่องวินัย
 - ส่งเรื่องให้ ก.พ. เสมอ

เฉลย: ข

อธิบาย: ผู้บังคับบัญชาต้องกำกับดูแลวินัยและจริยธรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา ดำเนินการตามขั้นตอนให้เป็นธรรม และป้องกันการเลือกปฏิบัติ

.....

13. หลัก “ความเป็นกลางทางการเมือง” ของข้าราชการพลเรือนตามกฎหมาย หมายถึง
- เข้าร่วมมรดงค์หาเสียงได้เมื่อพ้นเวลาราชการ
 - ปฏิบัติราชการอย่างไม่ฝักใฝ่ฝ่ายการเมือง ไม่ใช่ตำแหน่งเอื้อประโยชน์ทางการเมือง
 - สนับสนุนพรรคการเมืองที่มีนโยบายสอดคล้องงาน
 - เป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้โดยไม่จำกัด

เฉลย: ข

อธิบาย: เจตนารมณ์กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการต้องเป็นกลางทางการเมือง เพื่อคงประสิทธิภาพและความไว้วางใจของสาธารณะ

.....

14. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย/คำสั่งทางการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการต่อ ก.พ.ค. มีหลักการอย่างไร
- อุทธรณ์ได้เฉพาะโทษภาคทัณฑ์
 - อุทธรณ์ได้ตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด ภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติ
 - อุทธรณ์ได้เฉพาะตำแหน่งบริหาร
 - อุทธรณ์ไม่ได้ ต้องฟ้องศาลปกครองทันที

เฉลย: ข

อธิบาย: ก.พ.ค. เป็นกลไกอุทธรณ์/ร้องทุกข์ตามระบบคุณธรรม ผู้เสียหายต้องยื่นภายในเวลาที่กฎหมาย/กฎกำหนด ก่อนหรือคู่ขนานกับช่องทางศาลตามกรณี

.....

15. หลักความโปร่งใสในการสรรหา/คัดเลือกที่กฎหมายเน้นคือ
- ปิดประกาศเฉพาะภายในหน่วยงาน
 - เผยแพร่ข้อมูล/เกณฑ์/วิธีการ และผลการคัดเลือกอย่างตรวจสอบได้
 - สอบสัมภาษณ์อย่างเดียวโดยไม่ต้องมีเกณฑ์
 - ให้หัวหน้าเลือกคนที่ไว้ใจ

เฉลย: ข

อธิบาย: การประกาศตำแหน่งว่าง เกณฑ์ สมรรถนะ วิธีประเมิน และผล ต้องเปิดเผยตามสมควร เพื่อป้องกันอคติและเส้นสาย

16. การย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง ต้องยึดหลักใด
- ความสมัครใจของหัวหน้าเพียงอย่างเดียว
 - ประโยชน์ของทางราชการ ความเหมาะสมของบุคคล และมาตรฐานตำแหน่ง
 - ความนิยมส่วนบุคคล
 - ระยะทางใกล้บ้าน

เฉลย: ข

อธิบาย: การบริหารกำลังคนต้องตอบเป้าหมายราชการและเหมาะสมกับสมรรถนะ/คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง ภายใต้มาตรฐาน ก.พ.

17. การรักษาความลับทางราชการของข้าราชการเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย เนื่องจาก
- เพื่อปกปิดความผิดพลาดของหน่วยงาน
 - เพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ความมั่นคง และข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 - เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลยาก
 - เพื่อไม่ต้องตอบคำถามของสื่อ

เฉลย: ข

อธิบาย: หลักความลับเกี่ยวเนื่องกับความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะ และสิทธิส่วนบุคคล ต้องใช้ร่วมกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร/คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

18. “ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)” ตามหลักจริยธรรม/กฎหมาย ควรปฏิบัติอย่างไร
- รับของขวัญได้เสมอหากไม่ใช่เงินสด
 - หลีกเลี่ยงการมีส่วนได้เสีย และเปิดเผย/เว้นวรรคการพิจารณาเมื่อเกี่ยวข้อง
 - ไม่ต้องแจ้งใครหากเป็นเรื่องเล็กน้อย
 - ให้เพื่อนร่วมงานตัดสินแทนเสมอ

เฉลย: ข

อธิบาย: ข้าราชการต้องหลีกเลี่ยง/เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน และเว้นจากการมีส่วนร่วมในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย เพื่อคงความเป็นธรรมและความไว้วางใจ

19. การตั้ง “คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย” ต้องคำนึงหลักใดมากที่สุด
- เลือกผู้ใกล้ชิดผู้บังคับบัญชา
 - ความเป็นกลาง เป็นอิสระ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาแสดงพยานหลักฐาน
 - เลือกผู้ที่มีเวลาว่าง
 - เลือกจากผู้ร้องเรียน

เฉลย: ข

อธิบาย: กระบวนการวินัยต้องยึดหลักนิติธรรมและเป็นธรรม (due process) ให้สิทธิรับทราบข้อกล่าวหาได้แย้ง นำสืบ และมีเหตุผลรองรับคำวินิจฉัย

20. “มาตรฐานตำแหน่งและสมรรถนะ” ถูกใช้เพื่อ
- กำหนดเพียงอัตราเงินเดือนเริ่มต้น
 - ใช้เป็นเกณฑ์สรรหา แต่งตั้ง ประเมินผล พัฒนา และความก้าวหน้าในสายอาชีพ
 - ใช้เฉพาะการฝึกอบรม
 - ใช้เฉพาะการลงโทษ

เฉลย: ข

อธิบาย: มาตรฐานตำแหน่ง/สมรรถนะ (Competency) เป็นแกนหลักของ HR ทั้งวงจร ตั้งแต่เข้ารับราชการจนถึงความก้าวหน้า

21. ข้าราชการพ้นจากราชการ “โดยไม่ใช้โทษวินัย” ข้อใดเข้าข่าย
- ไล่ออก
 - ปลดออก
 - เกษียณอายุราชการ/ลาออก/ตาย
 - ลดเงินเดือน

เฉลย: ค

อธิบาย: การพ้นจากราชการมีหลายกรณี ทั้งเหตุปกติ (เกษียณ/ลาออก/ถึงแก่ความตาย/เลิกตำแหน่งตามกรณี) และเหตุทางวินัย (ปลดออก/ไล่ออก)

22. หากส่วนราชการสั่งลงโทษโดยขาดพยานหลักฐานเพียงพอ ผู้ถูกลงโทษควรดำเนินการอย่างไรตามกฎหมาย
- ยอมรับคำสั่งเพราะเป็นคำสั่งผู้บังคับบัญชา
 - อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในกำหนดเวลา พร้อมนำพยานหลักฐานแสดงความไม่ชอบ
 - ฟ้องศาลอาญาเท่านั้น
 - โพสต์โซเชียลมีเดีย

เฉลย: ข

อธิบาย: ระบบคุณธรรมเปิดช่องทางไกล่เกลี่ย/ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เพื่อทบทวนความชอบด้วยกฎหมาย เหตุผล และสัดส่วนโทษ

23. การพัฒนาข้าราชการ (Learning & Development) ตามเจตนารมณ์กฎหมายควรเป็นแบบใด
- อบรมตามงบที่เหลือ
 - พัฒนาอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงสมรรถนะ มาตรฐานตำแหน่ง และผลการประเมิน
 - อบรมเฉพาะต่างประเทศ
 - อบรมเฉพาะผู้ใกล้เกษียณ

เฉลย: ข

อธิบาย: การพัฒนาควรตอบโจทย์ภารกิจรัฐและสมรรถนะรายบุคคล มีแผน/หลักสูตรที่สะท้อนช่องว่างสมรรถนะจริง

24. การเลื่อนเงินเดือนตามกฎหมายควรสะท้อนหลักใด

- ก. แบ่งเท่ากันทุกคน
- ข. พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมการทำงานตามเกณฑ์ที่โปร่งใส
- ค. ตามอายุงาน
- ง. ตามลำดับเลขที่ตำแหน่ง

เฉลย: ข

อธิบาย: หลักผลการปฏิบัติงาน (performance-based) เป็นหัวใจของระบบคุณธรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจและความเป็นธรรม

25. ข้อใด “เข้าข่ายวินัยร้ายแรง” มากที่สุด

- ก. มาสายเป็นครั้งคราว
- ข. บกพร่องเล็กน้อยในการปฏิบัติงาน
- ค. ทุจริตต่อหน้าที่/เรียกรับผลประโยชน์
- ง. ลาป่วยตามสิทธิ

เฉลย: ค

อธิบาย: การทุจริต การเรียกรับผลประโยชน์ หรือกระทำความผิดที่กระทบความน่าเชื่อถือของรัฐโดยร้ายแรง เป็นฐานวินัยร้ายแรง อาจถึงขั้นปลดออก/ไล่ออก

26. ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ/แต่งตั้ง/เลื่อนตำแหน่ง ตามกรอบ พ.ร.บ. โดยหลักคือ

- ก. คณะรัฐมนตรีเท่านั้น
- ข. ผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมาย/กฎ ก.พ. กำหนด และอาจมอบอำนาจตามระเบียบ
- ค. ก.พ.ค.
- ง. ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกกรณี

เฉลย: ข

อธิบาย: อำนาจ HR เป็นของ “ผู้มีอำนาจสั่งการ” ตามที่กฎหมายและกฎ ก.พ. กำหนด (เช่น รมต./ปลัดกระทรวง/อธิบดี ฯลฯ) และอาจมีการมอบอำนาจตามระเบียบ

27. กรณีคำสั่งทางวินัย “ขาดความชอบด้วยเหตุผล” เช่น โทษไม่สัดส่วนกับความผิด หลักใดถูกต้อง

- ก. ถือเป็นดุลพินิจแท้ ไม่ตรวจสอบได้
- ข. ก.พ.ค. ตรวจสอบความเหมาะสม/สัดส่วนโทษได้ตามหลักนิติธรรม
- ค. ฟ้องคดีแพ่งเท่านั้น
- ง. ต้องยอมรับตามสภาพ

เฉลย: ข

อธิบาย: แม้เป็นดุลพินิจ แต่ต้องมีเหตุผล สัตส่วน และปฏิบัติตามกระบวนการที่เป็นธรรม หากไม่ชอบ ผู้เสียหาย อุทธรณ์ให้ทบทวนได้

28. หลักการสื่อสารกับประชาชนของข้าราชการตามจริยธรรมที่กฎหมายรับรองคือ
- พูดอย่างไรก็ได้เพราะเป็นเสรีภาพ
 - สุภาพ โปร่งใส ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ไม่ทำให้หน่วยงานเสียหาย และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - หลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลทุกเรื่อง
 - ให้ข้อมูลเฉพาะคนรู้จัก

เฉลย: ข

อธิบาย: จริยธรรมราชการย้ำความสุจริต โปร่งใส และเคารพสิทธิของประชาชน/ผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกฎหมายอื่นที่ คุ้มครองข้อมูล

29. การจัดทำ “กรอบอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง” ที่ถูกต้องตามกฎหมายควร
- กำหนดตามความต้องการส่วนบุคคล
 - ยึดภารกิจ/ภาระงานของส่วนราชการ มาตรฐานตำแหน่ง และทรัพยากรของรัฐ
 - ยึดตัวเลขคงที่ทุกปี
 - เลือกตำแหน่งที่ได้รับความนิยม

เฉลย: ข

อธิบาย: การกำหนดกำลังคนต้องเชื่อมภารกิจรัฐ มาตรฐานตำแหน่ง และประสิทธิภาพงบประมาณ เพื่อให้โครงสร้าง คล่องตัวและคุ้มค่า

30. หากข้าราชการเห็นว่าถูกกลั่นแกล้งจากการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบ หลักการคุ้มครองใดใน พ.ร.บ./ระบบคุณธรรม ช่วยได้มากที่สุด
- ย้ายหนีเสมอ
 - ใช้กลไก “ร้องทุกข์” ต่อ ก.พ.ค. เพื่อให้ตรวจสอบความเป็นธรรม
 - โพสต์กล่าวหาโดยไม่มีหลักฐาน
 - หยุดงานประท้วง

เฉลย: ข

อธิบาย: ช่องทางร้องทุกข์ตามระบบคุณธรรมทำให้บุคลากรได้รับการตรวจสอบ/เยียวยาอย่างเป็นธรรม ลดการใช้ อำนาจโดยมิชอบและคุ้มครองผู้ปฏิบัติหน้าที่สุจริต

31. ใครเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป?
- คณะรัฐมนตรี
 - คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
 - ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปโดยตรง
 - คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

35. ตำแหน่งประเภทใดที่ไม่ใช่ประเภทของข้าราชการพลเรือนสามัญตาม พ.ร.บ. 2551 ?

- ก. ตำแหน่งประเภทวิชาการ
- ข. ตำแหน่งประเภทอำนวยการ
- ค. ตำแหน่งประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ
- ง. ตำแหน่งประเภททั่วไป

เฉลย: ค. ตำแหน่งประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

อธิบาย: กฎหมายกำหนดประเภทตำแหน่งไว้ 4 ประเภท ได้แก่ (1) ทั่วไป (2) วิชาการ (3) อำนวยการ (4) บริหาร ไม่มี "เชี่ยวชาญเฉพาะ" เป็นประเภทตำแหน่งโดยตรง แม้คำว่า "เชี่ยวชาญ" จะถูกใช้เป็นระดับความก้าวหน้าในสายงานวิชาการ แต่ไม่ได้เป็นประเภทตำแหน่ง

36. ข้อใด **ไม่ใช่** องค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)?

- ก. นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- ข. ประธานวุฒิสภา
- ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ง. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เฉลย: ข. ประธานวุฒิสภา

อธิบาย: องค์ประกอบของ ก.พ. ได้แก่ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน ผู้แทนปลัดกระทรวงต่าง ๆ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ แต่ไม่มีประธานวุฒิสภาเป็นกรรมการ

37. ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการตามปกติจะได้รับบำนาญกี่เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนสุดท้าย?

- ก. 30%
- ข. 50%
- ค. 70%
- ง. ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดโดยคิดเฉลี่ยตามปีราชการ

เฉลย: ง. ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดโดยคิดเฉลี่ยตามปีราชการ

อธิบาย: การจ่ายบำนาญไม่ใช่ตัวเลขตายตัว เช่น 50% หรือ 70% ของเงินเดือนสุดท้าย แต่ต้องคำนวณตามสูตรที่กำหนดในกฎหมาย โดยพิจารณาจากเงินเดือนสุดท้ายและจำนวนปีราชการที่รับราชการมา เช่น 70% มักจะเกิดจากผู้ที่รับราชการเต็มอายุและมีอัตราเงินเดือนสูงสุด

38. การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการพลเรือนสามัญจัดโดยใคร?

- ก. คณะรัฐมนตรี
- ข. ก.พ.
- ค. สำนักนายกรัฐมนตรี
- ง. กระทรวงมหาดไทย

เฉลย: ข. ก.พ.

อธิบาย: ก.พ. มีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในหน่วยงานต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นความโปร่งใสและเท่าเทียมกัน

39. การอุทธรณ์คำสั่งทางวินัยของข้าราชการต้องยื่นต่อ ก.พ.ค. ภายในกี่วัน?

ก. 15 วัน

ข. 30 วัน

ค. 45 วัน

ง. 60 วัน

เฉลย: ข. 30 วัน

อธิบาย: ข้าราชการที่ได้รับโทษทางวินัยหรือคำสั่งใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เป็นธรรม สามารถอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ได้ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อให้มีการตรวจสอบซ้ำโดยองค์กฤษฎีกา

40. การสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งในสายงานเดียวกันจัดโดยใคร?

ก. ผู้บังคับบัญชา

ข. ส่วนราชการต้นสังกัด

ค. ก.พ.

ง. กรม.

เฉลย: ข. ส่วนราชการต้นสังกัด

อธิบาย: การเลื่อนตำแหน่งในสายงานเดียวกัน เช่น จากเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการขึ้นชำนาญการ จะอยู่ในอำนาจของหน่วยงานต้นสังกัด แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบและมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนด เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันทั่วประเทศ

41. ผู้ใดมีอำนาจพิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เช่น ไล่ออก หรือ ปลดออก?

ก. ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ข. ผู้บังคับบัญชาระดับกรม

ค. คณะกรรมการ ก.พ.

ง. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

เฉลย: ข. ผู้บังคับบัญชาระดับกรม

อธิบาย: โทษวินัยอย่างร้ายแรง เช่น ปลดออก ไล่ออก เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดของกรม (อธิบดี หรือเทียบเท่า) ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาโดยตรงหรือ ก.พ. ส่วน ก.พ.ค. มีหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์หากผู้ถูกลงโทษเห็นว่าไม่เป็นธรรม

42. ระยะเวลารับราชการขั้นต่ำก่อนที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญคือกี่ปี?

ก. 5 ปี

ข. 10 ปี

ค. 15 ปี

ง. 25 ปี

เฉลย: ข. 10 ปี

อธิบาย: ข้าราชการต้องรับราชการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี จึงจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเมื่อเกษียณ หากน้อยกว่านี้จะได้รับเป็นเงินบำเหน็จเพียงครั้งเดียวแทน ซึ่งสะท้อนหลักการว่า สิทธิประโยชน์ระยะยาวต้องสอดคล้องกับการอุทิศตนรับราชการอย่างต่อเนื่อง

เฉลย: ง. พักราชการ

อธิบาย: โทษทางวินัยมี 5 ประเภท คือ 1) ภาคทัณฑ์ 2) ตัดเงินเดือน 3) ลดขั้นเงินเดือน 4) ปลดออก 5) ไล่ออก ส่วนการพักราชการไม่ใช่โทษ แต่เป็นมาตรการชั่วคราวเพื่อรอการสอบสวนทางวินัย

48. ผู้ใดมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและคุณสมบัติของข้าราชการพลเรือน?

ก. คณะรัฐมนตรี

ข. ก.พ.

ค. ก.พ.ค.

ง. กระทรวงการคลัง

เฉลย: ข. ก.พ.

อธิบาย: ก.พ. ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานตำแหน่ง คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ วิธีการบรรจุ และเส้นทางความก้าวหน้า เพื่อให้ระบบราชการทั่วประเทศมีมาตรฐานเดียวกัน ไม่ให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งกำหนดเองจนเกิดความไม่เท่าเทียม

49. คำสั่งลงโทษข้าราชการทางวินัยจะมีผลเมื่อใด?

ก. เมื่อออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

ข. เมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค. เมื่อผู้ถูกลงโทษรับทราบ

ง. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการ

เฉลย: ก. เมื่อออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

อธิบาย: คำสั่งทางวินัยจะมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจลงนามออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แม้ผู้ถูกลงโทษจะยังไม่ได้รับทราบก็ตาม แต่เพื่อความเป็นธรรม หน่วยงานต้องรีบแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษรับทราบโดยเร็ว

50. การสอบแข่งขันบรรจุข้าราชการพลเรือนต้องยึดหลักการใดเป็นสำคัญ?

ก. หลักความเสมอภาค

ข. หลักความโปร่งใส

ค. หลักคุณธรรม

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย: ง. ถูกทุกข้อ

อธิบาย: การสอบแข่งขันต้องอิงหลักการคุณธรรม ความโปร่งใส และความเสมอภาค เพื่อป้องกันการซื้อขายตำแหน่ง หรือใช้อำนาจแทรกแซง ระบบสอบกลางโดย ก.พ. จึงถูกออกแบบมาเพื่อรับรองมาตรฐานเหล่านี้

51. การรับบำนาญข้าราชการจะสิ้นสุดลงเมื่อใด?

ก. เมื่อครบ 20 ปีหลังเกษียณ

ข. เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

ค. เมื่อครบอายุ 80 ปี

ง. เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นสมควร

เฉลย: ข. เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

อธิบาย: บำนาญคือสิทธิประโยชน์ที่จ่ายให้จนกว่าผู้รับจะถึงแก่ความตาย หลังจากนั้นทายาทโดยชอบธรรมบางประเภทอาจได้รับบำนาญต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

52. ผู้ใดมีหน้าที่เสนอแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนประเภทบริหารระดับสูง?

ก. ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด

ข. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ค. คณะรัฐมนตรี

ง. ก.พ.ค.

เฉลย: ข. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

อธิบาย: การแต่งตั้งข้าราชการบริหารระดับสูงต้องมีการเสนอโดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อความรอบคอบและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล

53. การสอบสวนทางวินัยข้าราชการต้องดำเนินการตามหลักใด?

ก. หลักนิติธรรม

ข. หลักความยุติธรรม

ค. หลักความโปร่งใส

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย: ง. ถูกทุกข้อ

อธิบาย: การสอบสวนทางวินัยต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม คือมีขั้นตอนที่ชัดเจน หลักความยุติธรรม คือให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้แก้ต่าง และหลักความโปร่งใส คือมีพยานหลักฐานตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งหรือใช้อคติส่วนตัว

54. หากข้าราชการเห็นว่าตนถูกลงโทษวินัยไม่เป็นธรรม ต้องอุทธรณ์ต่อใคร?

ก. ก.พ.

ข. ก.พ.ค.

ค. ครม.

ง. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

เฉลย: ข. ก.พ.ค.

อธิบาย: ก.พ.ค. ถูกตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิทักษ์ระบบคุณธรรม หากข้าราชการเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งทางวินัย สามารถอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ได้โดยตรง

55. คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. มีผลอย่างไร?

ก. มีผลเป็นที่สุด

ข. สามารถอุทธรณ์ต่อศาลยุติธรรมได้

ค. สามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองได้

ง. ไม่มีผลผูกพัน

เฉลย: ค. สามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองได้

อธิบาย: คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. มีผลผูกพันหน่วยงานรัฐ แต่หากผู้ถูกลงโทษหรือผู้เกี่ยวข้องยังเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็สามารถฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้ตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองได้ ถือเป็นหลักการคุ้มครองสิทธิขั้นสูงสุด

56. ตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง?

ก. หัวหน้ากลุ่มงาน

ข. ผู้อำนวยการสำนัก/กอง

ค. ผู้ตรวจราชการกระทรวง

ง. เจ้าพนักงานปกครอง

เฉลย: ค. ผู้ตรวจราชการกระทรวง

อธิบาย: ตำแหน่งประเภทบริหารแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ บริหารระดับต้น (เช่น ผู้อำนวยการกอง) และบริหารระดับสูง (เช่น ผู้ตรวจราชการกระทรวง อธิบดี รองปลัด)

57. การโอนเงินเดือนสูงสุดแต่ละครั้งไม่เกินกี่ชั้น?

ก. 1 ชั้น

ข. 2 ชั้น

ค. 3 ชั้น

ง. 4 ชั้น

เฉลย: ข. 2 ชั้น

อธิบาย: การโอนเงินเดือนมีเพดานไม่เกิน 2 ชั้นต่อรอบการประเมิน เพื่อป้องกันการลำเอียงหรือให้รางวัลเกินความเหมาะสม และเพื่อให้การโอนเงินเดือนสะท้อนผลงานจริง ไม่ใช่ดุลพินิจอย่างเดียว

58. ผู้ใดมีหน้าที่กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับข้าราชการพลเรือน?

ก. ก.พ.

ข. กระทรวงศึกษาธิการ

ค. คณะรัฐมนตรี

ง. สำนักงานปลัดกระทรวง

เฉลย: ก. ก.พ.

อธิบาย: ก.พ. มีหน้าที่วางมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในระบบราชการ รวมทั้งการกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสมรรถนะและสร้างความก้าวหน้าให้ข้าราชการทั่วประเทศ

59. การออกกฎ ก.พ. ต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะมีผลบังคับใช้?

ก. เมื่อ ก.พ. มีมติ

ข. เมื่อรัฐมนตรีเห็นชอบ

ค. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ง. เมื่อแจ้งหน่วยงานต้นสังกัด

เฉลย: ค. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

อธิบาย: กฎ ก.พ. เป็นกฎหมายลำดับรอง จึงมีผลใช้บังคับเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไม่ใช่แค่เมื่อมีมติหรือการแจ้งหน่วยงาน

60. เป้าหมายหลักของ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน 2551 คืออะไร?

ก. เพื่อจัดสวัสดิการให้ข้าราชการ

ข. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตำแหน่งราชการ

ค. เพื่อจัดระบบบริหารงานบุคคลที่ยึดหลักคุณธรรม

ง. เพื่อขยายจำนวนข้าราชการให้เพียงพอต่อภารกิจรัฐ

เฉลย: ค. เพื่อจัดระบบบริหารงานบุคคลที่ยึดหลักคุณธรรม

อธิบาย: พ.ร.บ. 2551 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างระบบราชการที่โปร่งใส ยุติธรรม และยึดหลักคุณธรรม ตั้งแต่การบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผล ไปจนถึงการออกจากราชการ เพื่อให้ข้าราชการเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ

61. ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ก. ปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวก่อนราชการ

ข. ปฏิบัติงานตามคำสั่งเจ้านายเสมอแม้ขัดต่อกฎหมาย

ค. ปฏิบัติราชการโดยยึดประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก

ง. ปฏิบัติราชการเพื่อสร้างเครือข่ายอุปถัมภ์

เฉลย: ค.

อธิบาย: พระราชบัญญัติฯ เน้นความเป็น “ข้าราชการของแผ่นดิน” ต้องมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ใช่ผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเครือข่ายพวกพ้อง ข้อกำหนดเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน

62. การสรรหาข้าราชการระดับสูงตามพระราชบัญญัติฯ ต้องผ่านกระบวนการใด

- ก. การเลือกตั้งโดยเพื่อนข้าราชการ
- ข. การแต่งตั้งโดยอธิบดีเพียงฝ่ายเดียว
- ค. การพิจารณาของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม
- ง. การพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

เฉลย: ง.

อธิบาย: การสรรหาข้าราชการระดับสูง เช่น อธิบดี ปลัดกระทรวง ต้องผ่านมติ ก.พ. เพื่อให้การแต่งตั้งโปร่งใส มีมาตรฐาน ลดการแทรกแซงทางการเมือง

63. หลักการ "คุณธรรม" ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฯ มีความหมายใดมากที่สุด

- ก. ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ส่วนตัว
- ข. ยึดผลประโยชน์ของหน่วยงานเหนือประชาชน
- ค. แต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ย้ายข้าราชการบนพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และความดีความชอบ
- ง. สนับสนุนการเลือกปฏิบัติตามอำเภอใจของผู้บังคับบัญชา

เฉลย: ค.

อธิบาย: หลักคุณธรรม (Merit System) เป็นหัวใจสำคัญ ต้องพิจารณาจากความสามารถ ผลงาน และความเหมาะสม ไม่ใช่เส้นสายหรือตามใจผู้มีอำนาจ

64. ใครมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

- ก. คณะรัฐมนตรี
- ข. นายกรัฐมนตรี
- ค. ก.พ. โดยตรง
- ง. คณะกรรมการ ก.พ. เสนอและนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เฉลย: ง.

อธิบาย: กระบวนการแต่งตั้งตำแหน่งใหญ่ต้องโปร่งใส โดย ก.พ. มีบทบาทกลั่นกรอง แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคือนายกรัฐมนตรีในนามของฝ่ายบริหาร

65. “คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม” (ก.พ.ค.) มีหน้าที่สำคัญประการใด

- ก. บริหารงานบุคคลแทน ก.พ.
- ข. คຸ້ມครองสิทธิและอุทธรณ์ร้องทุกข์ของข้าราชการ
- ค. จัดสรรงบประมาณให้กระทรวงต่าง ๆ
- ง. แต่งตั้งปลัดกระทรวง

เฉลย: ข.

อธิบาย: ก.พ.ค. เกิดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้ข้าราชการถูกกลั่นแกล้งจากการใช้อำนาจมิชอบของผู้บังคับบัญชา โดยทำหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ ตรวจสอบความเป็นธรรม และคุ้มครองระบบคุณธรรม

66. การประเมินผลการปฏิบัติราชการมีความสำคัญที่สุดเพราะเหตุใด
- เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม
 - เพื่อสร้างแรงกดดันแก่ผู้ปฏิบัติ
 - เพื่อใช้ประกอบการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน และพัฒนาข้าราชการ
 - เพื่อทำโทษข้าราชการที่ทำงานช้า

เฉลย: ค.

อธิบาย: การประเมินผลไม่ใช่เพื่อทำโทษ แต่เพื่อสะท้อนผลงานจริง และใช้เป็นหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงบริหาร เช่น เลื่อนตำแหน่ง หรือวางแผนการพัฒนา

67. หากข้าราชการประพฤติผิดวินัยร้ายแรง เช่น ทุจริตต่อหน้าที่ โทษสูงสุดคืออะไร
- ภาคทัณฑ์
 - ตัดเงินเดือน
 - ลดขั้นเงินเดือน
 - ไล่ออกหรือปลดออก

เฉลย: ง.

อธิบาย: วินัยร้ายแรงอย่างการทุจริต หรือรับสินบน เป็นความผิดที่กระทบต่อศรัทธาของประชาชน โทษสูงสุดคือ “ปลดออก” (เสียสิทธิ) หรือ “ไล่ออก” (เสียทั้งสิทธิและประโยชน์บำนาญ)

68. การออกจากราชการโดยไม่ได้รับความผิด เช่น เกษียณอายุราชการ จะใช้คำว่าใด
ก. ปลดออก	ข. ไล่ออก
ค. พ้นจากราชการ	ง. ให้ออก

เฉลย: ค.

อธิบาย: คำว่า “พ้นจากราชการ” ใช้ในกรณีปกติ เช่น เกษียณ มรณกรรม หรือการลาออก ต่างจาก “ปลดออก/ไล่ออก” ที่เป็นการลงโทษทางวินัย

69. ข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการจะได้รับเงินเดือนอย่างไร
- หยุดจ่ายเงินเดือนทั้งหมด
 - ได้รับเพียงครึ่งหนึ่งของเงินเดือน
 - ได้รับเต็มจำนวนเท่าเดิม
 - ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความเห็นผู้บังคับบัญชา

เฉลย: ข.

อธิบาย: การสั่งพักราชการทำให้การสอบสวนเป็นไปโดยไม่กระทบกระเทือน โดยข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเพียงครึ่งหนึ่ง และหากภายหลังถูกพิสูจน์ว่าไม่ผิด ก็จะคืนสิทธิให้ครบ

70. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามพระราชบัญญัติฯ
- ก. เสนอแนะนโยบายด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
 - ข. กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและอัตราค่าจ้าง
 - ค. รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการโดยตรงแทน ก.พ.ค.
 - ง. ออกกฎ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน

เฉลย: ค.

อธิบาย: หน้าที่การอุทธรณ์ร้องทุกข์เป็นของ “ก.พ.ค.” ส่วน ก.พ. ทำหน้าที่ด้านนโยบาย มาตรฐาน และระบบบริหารบุคคล

71. ใครเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง
- ก. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
 - ข. คณะรัฐมนตรี
 - ค. นายกรัฐมนตรี
 - ง. ก.พ.ร. (คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ)

เฉลย: ค.

อธิบาย: ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง (เช่น ปลัดกระทรวง) ต้องได้รับการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและความน่าเชื่อถือสูงสุด

72. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
- ก. กำหนดนโยบายด้านการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ
 - ข. เสนอความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการ
 - ค. แต่งตั้งข้าราชการในตำแหน่งปลัดกระทรวง
 - ง. กำกับดูแลให้ส่วนราชการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ระบบคุณธรรม

เฉลย: ค.

อธิบาย: การแต่งตั้งปลัดกระทรวงเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่หน้าที่ของ ก.พ.

73. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีหน้าที่หลักคืออะไร
- ก. กำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการ
 - ข. ตรวจสอบและวินิจฉัยการดำเนินการที่อาจไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการ
 - ค. เสนอชื่อข้าราชการเพื่อแต่งตั้งตำแหน่งสูง
 - ง. ควบคุมงบประมาณด้านบุคลากรของรัฐ

78. การเลื่อนเงินเดือนประจำปีของข้าราชการขึ้นอยู่กับอะไรเป็นสำคัญ

- ก. ความพอใจของหัวหน้า
- ข. ผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
- ค. อายุราชการ
- ง. การพิจารณาของคณะกรรมการ

เฉลย: ข.

อธิบาย: การเลื่อนเงินเดือนขึ้นอยู่กับผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อสร้างแรงจูงใจและรักษาความยุติธรรม

79. การกำหนดโทษทางวินัยข้าราชการแบ่งเป็นกี่ระดับ

- ก. 2 ระดับ
- ข. 3 ระดับ
- ค. 4 ระดับ
- ง. 5 ระดับ

เฉลย: ค.

อธิบาย: แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน และไล่ออก/ปลดออก

80. ข้าราชการที่ถูกสั่ง “พักราชการ” หมายความว่าอย่างไร

- ก. ห้ามปฏิบัติราชการชั่วคราว แต่ยังคงได้รับเงินเดือนบางส่วน
- ข. ถูกเลิกจ้างทันที
- ค. ไม่สามารถเข้าทำงานและไม่รับเงินเดือน
- ง. อยู่ระหว่างรอคำสั่งแต่งตั้งใหม่

เฉลย: ก.

อธิบาย: การพักราชการใช้เมื่อข้าราชการอยู่ระหว่างการสอบสวนหรืออาจมีพฤติกรรมเสียหาย แต่ยังไม่ได้ตัดสินโทษเด็ดขาด

81. ใครเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการ

- ก. นายกรัฐมนตรีเสมอ
- ข. ผู้บังคับบัญชาตามสายงานราชการ
- ค. ก.พ. เท่านั้น
- ง. ศาลปกครอง

เฉลย: ข.

อธิบาย: อำนาจลงโทษทางวินัยเป็นของผู้บังคับบัญชาในสายงานราชการ โดยต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด

82. การร้องทุกข์ของข้าราชการที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมต้องยื่นต่อใคร

- ก. ก.พ.
- ข. ก.พ.ค.
- ค. นายกรัฐมนตรี
- ง. ศาลรัฐธรรมนูญ

เฉลย: ข.

อธิบาย: ก.พ.ค. มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิของข้าราชการ โดยพิจารณาคำร้องทุกข์และให้ความเป็นธรรม

83. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยต้องทำภายในกี่วัน

ก. 15 วัน

ข. 30 วัน

ค. 45 วัน

ง. 60 วัน

เฉลย: ข.

อธิบาย: การอุทธรณ์ต้องทำภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง เพื่อให้กระบวนการดำเนินไปอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

84. ใครเป็นผู้แต่งตั้งข้าราชการระดับปลัดกระทรวง

ก. ก.พ.

ข. คณะรัฐมนตรี

ค. นายกรัฐมนตรี

ง. ก.พ.ค.

เฉลย: ค.

อธิบาย: ตำแหน่งสูงสุดของกระทรวงคือตำแหน่งปลัดกระทรวง ต้องแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

85. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีสมาชิกทั้งหมดกี่คน

ก. 5 คน

ข. 7 คน

ค. 9 คน

ง. 11 คน

เฉลย: ค.

อธิบาย: ก.พ.ค. มี 9 คน ประกอบด้วยผู้แทนจาก ก.พ. และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อความหลากหลายและความเป็นกลาง

86. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ก. เพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายอาญา

ข. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

ค. เพื่อใช้ตัดสินโทษทางแพ่ง

ง. เพื่อใช้กำหนดตำแหน่งงาน

เฉลย: ข.

อธิบาย: ประมวลจริยธรรมเป็นแนวทางให้ข้าราชการยึดถือคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ เป็นมาตรฐานจริยธรรม ไม่ใช่กฎหมายอาญา

87. การออกคำสั่งทางปกครองของผู้บังคับบัญชาที่ไม่เป็นธรรม ข้าราชการผู้เสียหายควรดำเนินการอย่างไร

ก. ไม่สามารถทำอะไรได้

ข. ยื่นคำร้องต่อ ก.พ.ค.

ค. ฟ้องร้องต่อศาลอาญา

ง. ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

เฉลย: ข.

อธิบาย: หากข้าราชการเห็นว่าคำสั่งทางปกครองไม่เป็นธรรม สามารถร้องต่อ ก.พ.ค. เพื่อขอความเป็นธรรม

88. ข้อใดคือความหมายของ “ข้าราชการพลเรือนสามัญ”

- ก. ข้าราชการการเมือง
- ข. ข้าราชการทหาร
- ค. ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานพลเรือนทั่วไป
- ง. พนักงานราชการ

เฉลย: ค.

อธิบาย: ข้าราชการพลเรือนสามัญหมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติราชการในกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ยกเว้นข้าราชการประเภทอื่น ๆ เช่น ทหาร ตำรวจ หรือการเมือง

89. ใครเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการโอนย้ายข้าราชการระหว่างกระทรวง

- ก. ผู้บังคับบัญชาโดยตรง
- ข. ก.พ.
- ค. คณะรัฐมนตรี
- ง. นายกรัฐมนตรี

เฉลย: ง.

อธิบาย: การโอนย้ายระหว่างกระทรวงต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี เพราะเกี่ยวข้องกับนโยบายระดับสูง และความเหมาะสมของตำแหน่ง

90. การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการขึ้นอยู่กับอะไรเป็นหลัก

- ก. ความอาวุโส
- ข. ผลการประเมินและความเหมาะสมกับตำแหน่ง
- ค. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- ง. จำนวนปีที่รับราชการ

เฉลย: ข.

อธิบาย: การเลื่อนตำแหน่งต้องพิจารณาความรู้ ความสามารถ ผลงาน และความเหมาะสม ไม่ใช่แต่อายุงานหรือความอาวุโส

91. ข้อใดไม่ใช่มาตรการลงโทษทางวินัย

- ก. ภาคทัณฑ์
- ข. ลดขั้นเงินเดือน
- ค. พักราชการ
- ง. ไล่ออก

เฉลย: ค.

อธิบาย: “พักราชการ” ไม่ใช่โทษทางวินัย แต่เป็นมาตรการชั่วคราวเพื่อรอการสอบสวนหรือคำสั่งลงโทษ

92. การไล่่ออกกับการปลดออกต่างกันอย่างไร
- ไล่่ออกหนักกว่าเพราะถูกตัดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ
 - ปลดออกหนักกว่าเพราะถูกฟ้องคดีอาญาเสมอ
 - ไล่่ออกเบากว่าเพราะยังได้บำนาญ
 - ทั้งสองมีความหมายเหมือนกัน

เฉลย: ก.

อธิบาย: “ไล่่ออก” เป็นโทษหนักสุด ขาดสิทธิประโยชน์บำนาญ แต่ “ปลดออก” ยังได้รับบางส่วน

93. ใครมีอำนาจกำหนดมาตรฐานตำแหน่งและกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งข้าราชการพลเรือน
- ก. ก.พ.
 - ข. ก.พ.ค.
 - ค. ครม.
 - ง. ศาลปกครอง

เฉลย: ก.

อธิบาย: ก.พ. เป็นองค์กรกลางที่กำหนดมาตรฐานตำแหน่ง เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางเดียวกัน

94. การพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุราชการเกิดขึ้นเมื่อใด
- ก. ครบ 55 ปีบริบูรณ์
 - ข. ครบ 58 ปีบริบูรณ์
 - ค. ครบ 60 ปีบริบูรณ์
 - ง. ครบ 62 ปีบริบูรณ์

เฉลย: ค.

อธิบาย: ข้าราชการทั่วไปเกษียณเมื่อครบ 60 ปีบริบูรณ์ (ยกเว้นบางกรณีที่มีการขยายตามกฎหมายเฉพาะ)

95. ข้อใดคือหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.พ.
- ก. พิจารณาแต่งตั้งปลัดกระทรวง
 - ข. กำหนดนโยบายและมาตรฐานด้านบริหารงานบุคคล
 - ค. กำกับการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - ง. ตรวจสอบการเลือกตั้ง

เฉลย: ข.

อธิบาย: ก.พ. มีหน้าที่หลักกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และกำกับการบริหารงานบุคคลในระบบราชการพลเรือน

96. ข้อใดเป็นเหตุให้ข้าราชการพ้นจากราชการ
- ก. เกษียณอายุ
 - ข. ถึงแก่ความตาย
 - ค. ถูกลงโทษปลดออกหรือไล่่ออก
 - ง. ถูกเพิกถอนการบรรจุแต่งตั้ง

เฉลย: ถูกทุกข้อ (ก.+ข.+ค.+ง.)

อธิบาย: ทุกเหตุที่กล่าวมาเป็นเงื่อนไขทำให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งราชการได้ตามกฎหมาย

-
97. ข้อใดคือหลักประกันสำคัญของระบบคุณธรรม
- ก. การสอบแข่งขันและการคัดเลือกอย่างโปร่งใส
 - ข. การแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจสูงสุดเพียงอย่างเดียว
 - ค. การให้รางวัลแก่ผู้มีความสัมพันธ์
 - ง. การเลื่อนขั้นตามอายุงานเท่านั้น

เฉลย: ก.

อธิบาย: ระบบคุณธรรมเน้นการคัดเลือกที่โปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถแท้จริง

.....

98. หากข้าราชการไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จะเกิดผลอย่างไร
- ก. ไม่มีผลทางกฎหมาย
 - ข. อาจถูกพิจารณาโทษทางวินัย
 - ค. ถูกให้ออกจากราชการทันที
 - ง. ไม่มีผลใด ๆ เพราะเป็นเพียงแนวทาง

เฉลย: ข.

อธิบาย: แม้ประมวลจริยธรรมไม่ใช่กฎหมายอาญา แต่หากไม่ปฏิบัติตาม อาจถูกพิจารณาว่าเป็นการกระทำผิดวินัยได้

.....

99. ก.พ.ค. มีลักษณะการทำงานอย่างไร
- ก. อิสระในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์
 - ข. อยู่ภายใต้คำสั่งตรงของ ก.พ.
 - ค. เป็นส่วนหนึ่งของศาลปกครอง
 - ง. เป็นหน่วยงานของคณะรัฐมนตรี

เฉลย: ก.

อธิบาย: ก.พ.ค. เป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้การตัดสินเรื่องร้องทุกข์เป็นธรรมและไม่ถูกครอบงำจากฝ่ายบริหาร

.....

• พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. นาย ก เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่ง ต้องจัดทำ **แผนการบริหารราชการประจำปี** เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล คำสั่งนี้อ้างอิงมาตราใด

ก. มาตรา 10

ข. มาตรา 12

ค. มาตรา 21

ง. มาตรา 26

เฉลย: ค

คำอธิบาย: ตาม มาตรา 21 ระบุว่า **หัวหน้าส่วนราชการต้องจัดทำแผนการบริหารราชการประจำปี** เพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาและให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ช่วยในการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติ

2. หน่วยงานราชการมอบหมายอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาแทนหัวหน้าส่วนราชการ แต่พบว่ามีการใช้อำนาจเกินขอบเขต การกระทำนี้เข้าข่ายผิดมาตราใด

ก. มาตรา 26

ข. มาตรา 40

ค. มาตรา 45

ง. มาตรา 60

เฉลย: ก

คำอธิบาย: มาตรา 26 กำหนดว่า การมอบหมายอำนาจต้องอยู่ใน **ขอบเขตที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด** หากเกินขอบเขตถือว่าการใช้อำนาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3. นาย ข เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ หากมีการร้องเรียนเรื่องการปฏิบัติราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย หน่วยงานควรดำเนินการตามมาตราใด

ก. มาตรา 10

ข. มาตรา 40

ค. มาตรา 45

ง. มาตรา 50

เฉลย: ง

คำอธิบาย: มาตรา 50 กำหนดให้มีการ **ตรวจสอบการปฏิบัติราชการ** รวมถึงการพิจารณาเรื่องร้องเรียน เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล

4. หน่วยงานราชการจัดทำ **รายงานประจำปี** เพื่อสรุปผลการปฏิบัติราชการ ต้องส่งต่อผู้บังคับบัญชา ข้อใดถูกต้อง

ก. ส่งภายใน 30 วันหลังสิ้นปีงบประมาณ

ข. ส่งตามเวลาที่รัฐมนตรีหรือผู้บังคับบัญชากำหนด

ค. ส่งเมื่อต้องขออนุมัติงบประมาณเท่านั้น

ง. ส่งโดยไม่ต้องมีผู้รับรอง

เฉลย: ข

คำอธิบาย:

ตาม มาตรา 45 รายงานต้องจัดทำ **ตามเวลาที่ผู้บังคับบัญชากำหนด** เพื่อให้สามารถตรวจสอบและติดตามผลได้

© THE BEST CENTER INTER GROUP CO., LTD.

All rights reserved

ห้ามผู้ใดทำการคัดลอก ตีพิมพ์ แจกจ่าย ปรับเปลี่ยน
ตัดแปลง หรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
เพื่อการเผยแพร่หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินการตามกฎหมายถึงที่สุด

หากผู้ใดพบเห็น สามารถแจ้งเบาะแสที่
081-496-9907 มีรางวัลตอบแทน